

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีบุคลากรทั้งหมด 5,282 คนได้เริ่มจัดโปรแกรมตรวจสอบสุขภาพพื้นฐานให้กับบุคลากรขึ้น แต่ปัญหาที่ตามมาคือไม่มีระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้การรายงานผลล่าช้า การติดตามดูแลสุขภาพต่อเนื่องเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก อีกทั้งทำให้มีข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารไม่สมบูรณ์ มีอุปสรรคในการเฝ้าระวังโรคที่อาจเกิดจากการทำงาน ผู้ศึกษาจึงเลือกพัฒนาระบบสารสนเทศด้านสุขภาพบุคลากร โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศด้านสุขภาพบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผลจากการพัฒนาระบบคาดว่าจะระบบงานจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีระบบสารสนเทศด้านสุขภาพบุคลากรของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อการบริหารจัดการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพบุคลากรในคณะแพทยศาสตร์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการศึกษาผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาระบบงานเดิม พบว่า ศูนย์สร้างเสริมสุขภาพดำเนินการโดยระบบเอกสารและไม่มีระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้การรายงานผลล่าช้า การติดตามดูแลสุขภาพต่อเนื่องเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก อีกทั้งทำให้มีข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารไม่สมบูรณ์ การเฝ้าระวังโรคที่อาจเกิดจากการทำงานทำได้ยากประกอบกับต้องการมีระบบสารสนเทศด้านสุขภาพบุคลากรเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดูแลสุขภาพบุคลากรภายในคณะ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ทำการออกแบบระบบใหม่ โดยแบ่งกลุ่มผู้ใช้งานออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 1) บุคลากรทั่วไป สามารถที่จะเข้าไปใช้ระบบในการบันทึกและติดตามผลการตรวจสุขภาพของตนเอง
  - 2) ผู้บริหาร ซึ่งสามารถเข้าดูรายงานสถิติข้อมูลผลการตรวจต่างๆตามช่วงเวลาได้ทั้งรายงานสถิติแบบแผนภูมิ และตาราง สามารถดูรายงานสถิติถึงระดับงานที่มีผลการตรวจผิดไปจากระดับปกติ
  - 3) ศูนย์สร้างเสริมสุขภาพ เป็นผู้ดูแลระบบ สามารถบันทึก ตรวจสอบ แก้ไข นำเข้า ย้าย ออกข้อมูลผลการตรวจต่างๆ และทั้งสามารถดูรายงานสถิติตามช่วงเวลาทั้งรายงานสถิติแบบแผนภูมิ และตาราง ดูรายงานสถิติถึงระดับงาน และรายบุคคลที่มีผลการตรวจผิดไปจากระดับปกติ
- โดยใช้เทคโนโลยีของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เข้ามาช่วย ได้แก่ Web Page, ใช้ภาษา PHP พัฒนา Web Page เป็นหลัก โดยเลือกใช้ฐานข้อมูล MySQL เป็นส่วนจัดการฐานข้อมูล

กำหนดให้บุคลากรที่สามารถเข้าใช้งานระบบ จำนวน 5,282 คน ระบบสามารถที่จะมีส่วนนำเข้าข้อมูล บุคลากรใหม่ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่นผลการตรวจเลือด (CBC) ผลการตรวจการทำงานของตับ (LFT) ผลการตรวจอุจจาระ(Stool Exam) ปัสสาวะ (UA) ผลการตรวจหาไวรัสตับอักเสบบี โดยวิธีการ Upload File ทั้ง Text file และ Sql file จากข้อมูลของระบบโรงพยาบาล อีกทั้งมีฐานข้อมูลการรองรับในกรณีที่มีข้อมูลในระบบมากเกินไป หรือกรณีที่มีการย้ายข้อมูลตามนโยบายของการบริหาร โดยระบบยังสามารถเรียกดูรายงานจากฐานข้อมูลเก่าที่ถูกย้ายออกได้ด้วย

ผลการประเมินระบบจากกลุ่มผู้ใช้งานทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่

ศูนย์สร้างเสริมสุขภาพ จำนวน 1 คน

การประเมินประสิทธิภาพของระบบ มี 10 ด้าน ดังนี้

- 1) ความสะดวกต่อการใช้งานของผู้ใช้
- 2) ช่วยลดขั้นตอนการทำงาน โปรแกรมที่เคยปฏิบัติอยู่เป็นประจำ
- 3) ลดระยะเวลาการทำงานให้สั้นลง
- 4) การจัดวางเครื่องมือการใช้งาน โปรแกรมบนจอภาพเหมาะสม
- 5) หน้าต่างการใช้งาน โปรแกรมไม่ซับซ้อนและเข้าใจง่าย
- 6) ความถูกต้องของการประมวลผลของระบบ
- 7) ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่มีอยู่ในรายงาน
- 8) ได้สารสนเทศตรงกับความต้องการที่ผู้ใช้ระบุ
- 9) สามารถใช้เป็นตัวอย่างหรือแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้กับหน่วยอื่นๆ
- 10) สามารถใช้เป็นแหล่งให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจในด้านการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพบุคลากร

ผู้บริหาร จำนวน 2 คน

การประเมินประสิทธิภาพของระบบ มี 8 ด้าน ดังนี้

- 1) ความสะดวกต่อการใช้งานของผู้ใช้
- 2) การจัดวางเครื่องมือการใช้งาน โปรแกรมบนจอภาพเหมาะสม
- 3) หน้าต่างการใช้งาน โปรแกรมไม่ซับซ้อนและเข้าใจง่าย
- 4) ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่มีอยู่ในรายงาน
- 5) ได้สารสนเทศตรงกับความต้องการที่ผู้ใช้ระบุ
- 6) ความถูกต้องของการประมวลผลของระบบ
- 7) สามารถใช้เป็นแหล่งให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจในด้านการบริหารจัดการส่งเสริมสุขภาพบุคลากร

8) สามารถใช้เป็นตัวอย่างหรือแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้กับหน่วยอื่นๆ
บุคลากรทั่วไป จำนวน 10 คน

การประเมินประสิทธิภาพของระบบ มี 8 ด้าน ดังนี้

- 1) ความสะดวกต่อการใช้งานของผู้ใช้
- 2) การจัดวางเครื่องมือการใช้งาน โปรแกรมบนจอภาพเหมาะสม
- 3) หน้าต่างการใช้งาน โปรแกรมไม่ซับซ้อนและเข้าใจง่าย
- 4) ความถูกต้องของการประมวลผลของระบบ
- 5) ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่มีอยู่ในรายงาน
- 6) การลงบันทึกข้อมูลง่ายและไม่ซับซ้อน
- 7) ได้สารสนเทศตรงกับความต้องการที่ผู้ใช้ระบุ
- 8) สามารถใช้เป็นแหล่งให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการติดตามความเปลี่ยนแปลงด้าน

สุขภาพตนเอง

ลักษณะคำตอบ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- มากที่สุด หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกและความ
ความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด ให้มีคะแนน = 5 คะแนน

- มาก หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกและความ
ความคิดเห็นของผู้ตอบมาก ให้มีคะแนน = 4 คะแนน

- ปานกลาง หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกและ
ความคิดเห็นของผู้ตอบปานกลาง ให้มีคะแนน = 3 คะแนน

- น้อย หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกและความ
ความคิดเห็นของผู้ตอบน้อย ให้มีคะแนน = 2 คะแนน

- น้อยที่สุด หมายถึง เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความในประโยคนั้นตรงกับความรู้สึกและความ
ความคิดเห็นของผู้ตอบน้อยที่สุด ให้มีคะแนน = 1 คะแนน

จากแบบสอบถามสามารถสรุปผลได้ดังนี้

- ศูนย์สร้างเสริมสุขภาพ ให้ความคิดเห็นมากในทุกหัวข้อ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.0
คะแนน

- ผู้บริหาร ให้ความคิดเห็นปานกลางในเรื่องได้สารสนเทศตามความต้องการและความ
ถูกต้องของการประมวลผลของระบบ ส่วนด้านอื่นๆ ให้ความคิดเห็นมาก คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย

3.87 คะแนน

- บุคลากรทั่วไป คิดเป็นคะแนนตามแต่ละหัวข้อ ได้ดังนี้

- 1) ความสะดวกต่อการใช้งานของผู้ใช้ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.3 คะแนน
- 2) การจัดวางเครื่องมือการใช้งาน โปรแกรมบนจอภาพเหมาะสม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 3.8

คะแนน

- 3) หน้าต่างการใช้งาน โปรแกรม ไม่ซับซ้อนและเข้าใจง่าย คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.1

คะแนน

- 4) ความถูกต้องของการประมวลผลของระบบ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.1 คะแนน
- 5) ความสมบูรณ์ของข้อมูลที่มีอยู่ในรายงาน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 3.9 คะแนน
- 6) การลงบันทึกข้อมูลง่ายและไม่ซับซ้อน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 3.8 คะแนน
- 7) ได้สารสนเทศตรงกับความต้องการที่ผู้ใช้ระบุ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.1 คะแนน
- 8) สามารถใช้เป็นแหล่งให้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจตามความเปลี่ยนแปลงด้าน

สุขภาพตนเอง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.5 คะแนน

โดยในภาพรวมของบุคลากรทั่วไป คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.07 คะแนน และในภาพรวมทั้ง 3 กลุ่มผู้ใช้คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 4.03 คะแนน

ด้านข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรม เป็นดังนี้

- 1) การบันทึกข้อมูลผล Lab ไม่ควรให้บุคลากรลงบันทึกผลได้เอง ควรดึงจากระบบของโรงพยาบาล
- 2) ควรมีคำแนะนำบุคลากรในกรณีที่มีผล Lab หรือเกิดความผิดปกติของร่างกาย หรืออาจมีค่าแปรผลของ Lab ให้บุคลากรรับทราบ
- 3) ปรับปรุงฐานข้อมูลบางอย่างโดยเชื่อมกับข้อมูลที่มีอยู่แล้วในหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้งานกรอกข้อมูลเท่าที่จำเป็น โดยเชื่อมกับฐานข้อมูลทั่วไป จากฐานข้อมูล โรงพยาบาล จากงานการเจ้าหน้าที่ จากศูนย์ประสานสิทธิ์ งานประกันสังคม ข้อมูลพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพ เช่น ส่วนการประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบสามารถวางแผนและจัดโปรแกรม
- 4) Update ข้อมูลต่างๆ ให้ทันสมัย เช่น ผู้บริหาร โครงสร้าง
- 5) ระบบการ log in สะดวกดีแต่ตัวหนังสือมีขนาดเล็กไป

5.2 ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดของระบบ

ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาและระบบสารสนเทศด้านสุขภาพบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่คือ

1) การนำเข้า ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงบุคลากรและข้อมูลผลการตรวจยังไม่สามารถทำในรูปแบบของการเชื่อมโยงโดยตรงได้ ทำให้การเสนอรายงานยังไม่เป็นปัจจุบัน

2) ข้อมูลในส่วนของประวัติสุขภาพและผลการตรวจร่างกายหรือผลการตรวจบางส่วนที่ต้องทำการบันทึกเอง ทำให้การนำเสนอรายงานเป็นไปได้ยาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) พัฒนาระบบให้สามารถติดต่อเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลบุคลากรและฐานข้อมูลโรงพยาบาล (ออนไลน์)

2) เพิ่มการรายงานให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น สรุปสถิติประวัติการเจ็บป่วยของบุคลากรและประวัติครอบครัว

3) เพิ่มในส่วนคำแนะนำและข้อปฏิบัติด้านสุขภาพในส่วนของรายงานเมื่อบุคลากรมีค่าผลการตรวจที่สูงหรือต่ำกว่าค่ามาตรฐาน

4) ปรับปรุงหน้ารายงานให้ดูผลได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม

5) ประมวลผลการตรวจและข้อมูลสุขภาพเพื่อประเมินกลุ่มเสี่ยงและแจ้งเตือนผลและคำแนะนำเมื่อบุคลากร log in เข้าใช้ระบบ